

Διαβαλκανικό Φόρουμ 2020

Σάββατο, 26.09.2020

4^η Θεματική Ενότητα: Ενσωμάτωση επιτυχημένων καινοτόμων πρακτικών και διεπιστημονικών συνεργασιών στην επιχειρησιακή κουλτούρα των Βαλκανίων εν όψει της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027

ΘΕΜΑΤΙΚΗ 4.1 : Περιφερειακές Πολιτικές και Προγράμματα Καινοτομίας και Έρευνας

Ελένη ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ

Θέμα Παρουσίασης:

Η καινοτομία στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης 'Αντώνης Τρίτσης' ως εχέγγυο για την ανάπτυξη της τοπικής αυτοδιοίκησης και τη δημιουργία προϋποθέσεων για την πρόσβαση στα ευρωπαϊκά προγράμματα

ΑΝΑΛΥΣΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 'ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ'

Το νέο Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα ΟΤΑ α' και β' βαθμού, συνδέσμων Δήμων και Νομικών Προσώπων/Πρόγραμμα Ανάπτυξης και Αλληλεγγύης για την Τοπική Αυτοδιοίκηση «Αντώνης Τρίτσης» καταρτίζεται από το ΥΠΕΣ, με σκοπό την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών, την εκπόνηση μελετών και την κατασκευή έργων ιδίως στους τομείς της βασικής υποδομής, της ψηφιακής σύγκλισης, της βιώσιμης ανάπτυξης, καθώς και την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών πολιτικής προστασίας και προστασίας της δημόσιας υγείας, και ειδικότερα την άρση των οικονομικών επιπτώσεων από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, καθώς και για την εκτέλεση δράσεων και πρωτοβουλιών κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης.

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 22766/09.04.2020 ΚΥΑ Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Επενδύσεων και Ανάπτυξης (ΦΕΚ Β'1386/14.04.2020), που θεσπίστηκε για τον προσδιορισμό των σκοπών του προγράμματος και των κριτηρίων ένταξης, το νέο Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα ΟΤΑ α' και β' βαθμού, συνδέσμων Δήμων και Νομικών Προσώπων/Πρόγραμμα Ανάπτυξης και Αλληλεγγύης για την Τοπική Αυτοδιοίκηση «Αντώνης Τρίτσης» την περίοδο 2020-2023 αναμένεται να ολοκληρώσει όλα τα ενταγμένα στο πρόγραμμα ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ Ι έργα και να υλοποιήσει σημαντικά έργα πνοής σε όλη τη χώρα στους ακόλουθους άξονες προτεραιότητας:

α) πολιτική προστασία (απόκτηση εξοπλισμού και μέσων και ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας για την αποτελεσματική εκτέλεση των ανατιθέμενων καθηκόντων), προστασία της δημόσιας υγείας και ιδίως δράσεις προστασίας του πληθυσμού από την εξάπλωση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, δράσεις τεχνικής βοήθειας των δικαιούχων για την εφαρμογή του Προγράμματος

β) ποιότητα ζωής και εύρυθμη λειτουργία των πόλεων, της υπαίθρου, των οικισμών (κατασκευή απαραίτητων έργων υποδομής, προστασία αδέσποτων κ.ά. καθώς και ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας και ανταπόκρισης των ΟΤΑ)

γ) περιβάλλον (βιώσιμη ανάπτυξη με έντονο περιβαλλοντικό αποτύπωμα, δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας, δράσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, διαχείριση υδάτων, υγρών και στερεών αποβλήτων κ.α.),

δ) ψηφιακή σύγκλιση [τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ), εφαρμογές διαδικτύου των πραγμάτων (Internet of Things), έξυπνες ψηφιακές τεχνολογίες, με εφαρμογή στην τοπική διοικητική πρακτική και την καθημερινότητα των πολιτών και στόχο τον μετασχηματισμό των πόλεων σε «έξυπνες πόλεις»],

ε) κοινωνική συνοχή και αλληλεγγύη (δράσεις κοινωνικής συνοχής για την αποτελεσματική εφαρμογή προγραμμάτων κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης για όλους τους πολίτες καθώς και ειδικών προγραμμάτων για ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, με βασική στόχευση την άρση ή τον μετριασμό του κοινωνικού αποκλεισμού),

στ) παιδεία, πολιτισμός, τουρισμός και αθλητισμός (όπως ανέγερση σχολείων, αξιοποίηση δημοτικής περιουσίας, εναλλακτικός τουρισμός κ.ά.)

Ο συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος για όλη την προγραμματική περίοδο ανέρχεται στο ποσό των δύο δισεκατομμυρίων πεντακοσίων εκατομμυρίων (2.500.000.000,00) ευρώ, χρήματα τα οποία προέρχονται από δανεισμό από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων καθώς και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

Οι **ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ** του προγράμματος αυτού είναι οι εξής:

- 1. Υποδομές ύδρευσης - 300.000.000 €**
- 2. Ολοκληρωμένη διαχείριση αστικών λυμάτων -200.000.000 €**
- 3. Παρεμβάσεις και δράσεις βελτίωσης της διαχείρισης ενέργειας και αξιοποίηση ΑΠΕ στις υποδομές διαχείρισης υδάτων και λυμάτων, 150.000.000 €**
- 4. Χωριστή Συλλογή Βιοαποβλήτων, Γωνιές Ανακύκλωσης και Σταθμοί Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων 220.000.000 €**
- 5. Αγροτική οδοποιία - 150.000.000 €**
- 6. Αστική αναζωογόνηση, 400.000.000 €**
- 7. Αξιοποίηση του κτιριακού αποθέματος των Δήμων - 400.000.000 €**
- 8. Smart cities, ευφυείς εφαρμογές, συστήματα και πλατφόρμες, δράσεις και μέτρα πολιτικής προστασίας, προστασίας της δημόσιας υγείας και του πληθυσμού από την εξάπλωση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, 130.000.000 €**
- 9. Μελέτες ωρίμανσης έργων 100.000.000 €**
- 10. Συντήρηση δημοτικών ανοιχτών αθλητικών χώρων, σχολικών μονάδων, προσβασιμότητα ΑμΕΑ, 40.000.000 €**
- 11. Δράσεις για υποδομές που χρήζουν αντισεισμικής προστασίας, 40.000.000 €**
- 12. Δράσεις Ηλεκτροκίνησης στους Δήμους, 120.000.000 €**

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΩΝ

- Οι προσκλήσεις απηχούν ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης, για να είναι όλες οι πόλεις και οι περιοχές της Ελλάδας ασφαλείς, βιώσιμες, με καλύτερη ποιότητα ζωής για όλους τους πολίτες.
- Επιλέξιμες είναι παρεμβάσεις και δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας, αξιοποίησης ΑΠΕ, έξυπνα συστήματα και εφαρμογές – Παρεμβάσεις Καινοτομίας
- Δικαιούχοι του Προγράμματος είναι οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού, οι Σύνδεσμοι Δήμων και τα νομικά πρόσωπα των ΟΤΑ.
- Ολοκληρωμένη – Ολιστική προσέγγιση δράσεων, δεδομένου ότι χρηματοδοτούνται η προετοιμασία του φακέλου, η επίβλεψη και διαχείριση του έργου και οι μελετητές.
- Ολοκληρωμένη – Ολιστική προσέγγιση ως προς το παραδοτέο/ τελικό έργο, δεδομένου ότι στην πλειοψηφία τους οι προσκλήσεις αναζητούν έργα και υποέργα που είτε αποτελούν μόνα τους ολοκληρωμένες και λειτουργικές λύσεις είτε συνδέονται με υφιστάμενο σχεδιασμό / δράσεις/υποδομές, ώστε να προκύπτει ένα ενιαίο ολοκληρωμένο και λειτουργικό αποτέλεσμα.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Η καινοτομία αποτελεί κατεξοχήν χαρακτηριστικό του νέου προγράμματος, δεδομένου ότι εισάγει για πρώτη φορά δράσεις, όπως οι έξυπνες πόλεις και η αντισεισμική προστασία, ενώ για πρώτη φορά συνδυάζει δράσεις προτείνοντας

- παρεμβάσεις και δράσεις βελτίωσης και διαχείρισης της ενέργειας και αξιοποίηση ΑΠΕ στις υποδομές διαχείρισης υδάτων και λυμάτων
- ευφυείς εφαρμογές, συστήματα και πλατφόρμες με δράσεις πολιτικής προστασίας και δράσεις προστασίας της δημόσιας υγείας στο πλαίσιο αντιμετώπισης της πανδημίας
- ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αστικής αναζωογονήσεις

Πιο συγκεκριμένα και με βάση τους άξονες προτεραιότητας αλλά και τις προσκλήσεις του προγράμματος ως προς την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα, αξίζει να επισημανθούν τα εξής:

Μεταξύ των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος ξεχωρίζουν η ψηφιακή σύγκλιση [τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ), οι εφαρμογές διαδικτύου των πραγμάτων (Internet of Things), οι έξυπνες ψηφιακές τεχνολογίες με εφαρμογή στην τοπική διοικητική πρακτική και την καθημερινότητα των πολιτών και στόχο τον μετασχηματισμό των πόλεων σε «έξυπνες πόλεις»]. Οι «έξυπνοι» δήμοι, που διασφαλίζουν ψηφιακές παροχές στους πολίτες, αποτελούν κεντρική προτεραιότητα του προγράμματος «Αντώνης Τρίτσης».

Μεταξύ των Προσκλήσεων η καινοτομία ως στοιχείο παρουσιάζεται:

- **Έξυπνες Πόλεις / Δράσεις απέναντι στην πανδημία – ΠΡΟΣΕΧΩΣ η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ**

Απευθύνεται σε όλους τους Δήμους & Περιφέρειες

Θα χρηματοδοτηθούν:

- Μέτρα και συστήματα πρόληψης – παρακολούθησης – ελέγχου στο πλαίσιο της **ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ και ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ**, δράσεις και μέτρα ενίσχυσης των ΟΤΑ στην αντιμετώπιση κινδύνων θεομηνιών, δράσεις πυρασφάλειας και πυροπροστασίας, προστασίας του πληθυσμού από την εξάπλωση της πανδημίας του COVID-19.
 - Έξυπνα συστήματα και εφαρμογές στην **ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ**, για την στάθμευση και την κυκλοφορία, κατασκευή πεζόδρομων/ ποδηλατόδρομων/ πράσινων νησίδων, ηλεκτροκίνηση και έξυπνες μετακινήσεις στον αστικό ιστό.
 - Ενεργή συμμετοχή των Δήμων σε υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας και μέριμνας, ευφυείς εφαρμογές για την **ΥΓΕΙΑ-ΠΡΟΝΟΙΑ**, υποστήριξη των ευάλωτων και ευπαθών κοινωνικών ομάδων.
 - Εξυπηρέτηση των πολιτών με ψηφιακές εφαρμογές και συστήματα, απλούστευση των διαδικασιών και ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ, δράσεις και μέτρα ενίσχυσης της διοικητικής ικανότητας των ΟΤΑ.
 - Εκσυγχρονισμός της μαθησιακής διαδικασίας και της εξ αποστάσεως ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ενίσχυση της δια βίου μάθησης.
 - Υποστήριξη του τοπικού θεματικού τουρισμού, ευφυή συστήματα για την ανάδειξη του ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ - ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, δράσεις στήριξης –σύνδεσης του τοπικού τουριστικού και αγροτικού δυναμικού, ανάδειξη των τοπικών συγκριτικών πλεονεκτημάτων.
 - Ευφυή συστήματα, εφαρμογές και πλατφόρμες στην ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ –ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, υποστήριξη της πρόληψης, της ανακύκλωσης και της επαναχρησιμοποίησης.
 - Μείωση της σπατάλης ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ στους Δήμους, έξυπνοι φωτισμοί, μείωση ενεργοβόρων συσκευών/ εξοπλισμού, ευφυείς εφαρμογές/ δράσεις βελτιστοποίησης της διαχείρισης ενέργειας και αξιοποίηση Α.Π.Ε. από τους ΟΤΑ.
- **Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας – ΈΧΕΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΙ Η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ (24/07)**
Απευθύνεται σε:
ΟΤΑ Α΄ βαθμού, Δ.Ε.Υ.Α., Συνδέσμους Ύδρευσης και Αποχέτευσης

Χρηματοδοτούνται:

- Παρεμβάσεις και δράσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, εξοικονόμησης ενέργειας στις ενεργοβόρες υποδομές ύδρευσης & λυμάτων (εξοπλισμοί σε αντλιοστάσια, γεωτρήσεις, εγκαταστάσεις επεξεργασίας υδάτων και λυμάτων κ.α.).
- **Αξιοποίηση Α.Π.Ε.** (Φ/Β στις στέγες κτιρίων, στους χώρους στάθμευσης, στην οροφή κλειστών δεξαμενών κ.α.) και **έξυπνα συστήματα διαχείρισης ενέργειας** (η αξιοποίηση των ΑΠΕ και η διαχείριση της ενέργειας έχουν ως στόχο την

ενεργειακή αυτονομία του Δικαιούχου, με όριο ισχύος την μέση ετήσια κατανάλωση των εν λόγω υποδομών του).

- Προμήθεια και εγκατάσταση ευφύων συστημάτων διαχείρισης ενέργειας σε υφιστάμενα δίκτυα λυμάτων και πόσιμου νερού, και εγκαταστάσεις επεξεργασίας. Ενδεικτικές δράσεις αποτελούν η εγκατάσταση μετρητών κατανάλωσης ενέργειας στις ενεργοβόρες υποδομές/εξοπλισμούς και συσχέτιση αυτών με ποσοτικές και ποιοτικές παραμέτρους.

• Αστική Αναζωογόνηση - ΈΧΕΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΙ Η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ (24/07)

Απευθύνεται σε όλους τους Δήμους & Περιφέρειες

Δράσεις σε περιοχές εκτός αστικού ιστού

- Δράσεις προστασίας, προβολής και ανάδειξης προστατευόμενων περιοχών, δράσεις για τη διατήρηση και βελτίωση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας.
- Δράσεις ορθολογικής δασικής διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών, με μικρής κλίμακας τεχνικά έργα υποδομών, προμήθεια εξοπλισμού και ήπιες παρεμβάσεις για την αντιπυρική προστασία και διαχείριση των εν λόγω περιοχών κ.α.
- Δράσεις ορθολογικής διαχείρισης οικοσυστημάτων (π.χ. διάνοξη μονοπατιών και δημιουργία θέσεων θέασης/ ανάπαυσης, προμήθεια και εγκατάσταση υδατοδεξαμενών εντός δασικών εκτάσεων, εκσυγχρονισμός ή/και κατασκευή πυροφυλακίων/ παρατηρητηρίων εξοπλισμός πυροπροστασίας, διαχείριση βιομάζας).
- Δράσεις αποκατάστασης οικοσυστημάτων που έχουν υποβαθμιστεί από ανθρώπινη δραστηριότητα ή/ και φυσικά αίτια (δράσεις για την αύξηση της διάρκειας παρουσίας και της ποσότητας νερού ή/και της ποιότητας νερού σε μικρούς υγροτόπους που κινδυνεύουν συνήθως από την υποβάθμιση, δράσεις δεντροφύτευσης σε δασικά συστήματα με μειωμένη πυκνότητα κ.α.).
- -Δράσεις ανάδειξης και προστασίας περιοχών πλησίον αρχαιολογικών χώρων, προστατευόμενων περιοχών, διατηρητέων μνημείων και μνημείων πολιτιστικής κληρονομιάς σε συνάφεια με αυτές. Δράσεις σε σχέση με πλέγμα διαδρομών ιστορικού, περιβαλλοντικού ή πολιτιστικού χαρακτήρα.

Δράσεις σε περιοχές εντός αστικού ιστού

- Αξιοποίηση και επανάχρηση του κτιριακού αποθέματος, μέσω παρεμβάσεων αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού, που βρίσκεται σε σημαντική θέση σε σχέση με πλέγμα διαδρομών ιστορικού, περιβαλλοντικού ή πολιτιστικού χαρακτήρα.
- Παρεμβάσεις αποκατάστασης ή/και αναβάθμισης περιβαλλοντικά τραυματισμένων τοπίων, υποβαθμισμένων εκτάσεων, ανεγέρσεις και παρεμβάσεις δημιουργίας ή/και αναβάθμισης υποδομών σε περιοχές ιδιαίτερου ενδιαφέροντος.
- Παρεμβάσεις βελτίωσης του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπτυξη οικιστικών ενοτήτων, την αναζωογόνηση και ανασυγκρότηση περιοχών, τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου.
- Παρεμβάσεις βελτίωσης του μικροκλίματος μέσω κατασκευής υποδομών για την ανάπτυξη πολιτιστικών, αθλητικών και περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων, διαμορφώσεων υπαίθριων χώρων εκδηλώσεων και αναψυχής.
- Παρεμβάσεις που αφορούν στην αναβάθμιση των παροχών /υπηρεσιών/ υποδομών πρώτιστα προς ευάλωτες/ ευπαθείς κοινωνικές ομάδες (ΑμΕΑ, άπορους κλπ).
- Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις που αφορούν στη δημιουργία, συμπλήρωση, διεύρυνση, αναβάθμιση και διαχείριση δικτύων κοινόχρηστων χώρων και χώρων πρασίνου, παιδότοπων ή/ και δικτύων πράσινων παρεμβάσεων στον αστικό ιστό.
- Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις που αφορούν στην αισθητική, λειτουργική, περιβαλλοντική, βιοκλιματική αναβάθμιση, διεύρυνση, συμπλήρωση πεζοδρομίων, ποδηλατοδρόμων, πεζοδρόμων, αντιμετώπιση φαινομένων χωρικής ασυνέχειας.

- **Δράσεις Ηλεκτροκίνησης στους Δήμους - ΠΡΟΣΕΧΩΣ η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ**

Απευθύνεται σε όλους τους Δήμους

Με την πρόσκληση αυτή, προβλέπεται η χρηματοδότηση ηλεκτρικών οχημάτων (αμιγώς ηλεκτρικών, υβριδικών εξωτερικής φόρτισης ή κυψέλης καυσίμου), και πιο συγκεκριμένα τύπου:

- Επιβατηγών οχημάτων
- Δίκυκλων οχημάτων (μοτοσυκλέτες, μοτοποδήλατα, ποδήλατα με υποβοηθούμενη ποδηλάτηση)
- Μικρών φορτηγών(pick-up για δυσπρόσιτα μέρη, κλπ)
- Μικρών λεωφορείων(με προδιαγραφές για ΑμΕΑ)
- Οχημάτων για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων(απορριμματοφόρα, πλυντήρια κάδων, κλπ)
- Οχημάτων έργου/μεταφορών(φορτηγά, κλπ) καθώς και η κατασκευή/ προμήθεια των απαραίτητων Σταθμών Φόρτισης (σημεία επαναφόρτισης κανονικής ή υψηλής ισχύος) και λοιπού αναγκαίου εξοπλισμού (π.χ. ηλεκτρονική πλατφόρμα διαχείρισης μέτρα πυροπροστασίας) των ανωτέρω οχημάτων.

- **Μελέτες ωρίμανσης έργων - ΈΧΕΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΙ Η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ (24/07)**

Απευθύνεται σε όλους τους Δήμους

Χρηματοδοτούνται μελέτες έργων/ προμηθειών που συνάδουν με τους άξονες προτεραιότητας και εξυπηρετούν τους στόχους του Προγράμματος, καθώς και έργα που είναι επιλέξιμα για την επόμενη Προγραμματική Περίοδο του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Επισημαίνεται ότι κατά τη φάση αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης και προκειμένου να εκπληρωθεί ο ως άνω όρος χρηματοδότησης των προτεινόμενων μελετών, για τα έργα του ΕΣΠΑ, θα ζητηθεί η σύμφωνη γνώμη της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού της Εφαρμογής (ΕΥΣΕ) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

ΣΧΕΣΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ και ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΕΕ 2021-2027 (ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ)

Ευρωπαϊκός Προσανατολισμός / Ευρωπαϊκή Διάσταση του Προγράμματος έγκειται στα ακόλουθα:

- Περίοδος Υλοποίησης, συμπίπτει – εντός της νέας ΠΠ / νέου ΠΔΠ
- Καινοτομία Smart Cities, ΑΠΕ, Αστικές Αναζωογονήσεις : Το πρόγραμμα υποστηρίζει κατευθύνσεις περί πιο έξυπνων, πιο πράσινων και πιο κοινωνικών πόλεων/ τοπικών αρχών πιο κοντά στον πολίτη, όπως το πλαίσιο της ΕΕ
- Ακολουθεί επιπλέον Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης ΟΗΕ & Πράσινη Συμφωνία ΕΕ
- Ευρωπαϊκή Χρηματοδότηση – Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
- Χρηματοδοτεί μελέτες έργων/ προμηθειών που συνάδουν με τους άξονες προτεραιότητας και εξυπηρετούν τους στόχους του Προγράμματος, καθώς και έργα που είναι επιλέξιμα για την επόμενη Προγραμματική Περίοδο του ΕΣΠΑ 2021-2027.

ΤΡΟΠΟΙ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ από το πρόγραμμα ‘ Αντώνης Τρίτσης’ στα ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά εργαλεία

Ως εκ των ανωτέρω καθίσταται σαφές ότι το νέο αναπτυξιακό εργαλείο του Υπουργείου Εσωτερικών για την Αυτοδιοίκηση είναι πρόγραμμα γέφυρα των τοπικών αρχών με την ενωσιακή κουλτούρα των προγραμμάτων και των χρηματοδοτικών εργαλείων, αφενός, διότι η αποκτούμενη από τους ΟΤΑ εμπειρία στα ζητήματα της καινοτομίας δύναται να αποτελέσει

εχέγγυο αλλά και πρόκληση για να διερευνηθούν οι ορίζοντες των ΟΤΑ σε ευρωπαϊκό επίπεδο και αφετέρου, διότι το πρόγραμμα αυτό χρηματοδοτεί μελέτες έργων και έργα που ωριμάζουν κατά κύριο λόγο μεγαλύτερα έργα που μπορούν να είναι επιλέξιμα για την επόμενη Προγραμματική Περίοδο του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Ο ρόλος αυτός είναι διπλός, ήτοι θεωρητικός λόγω της εμπειρίας που δύναται να αποκτηθεί αλλά και πρακτικός/ ουσιαστικός λόγω της πραγματικής στήριξης των έργων της νέας προγραμματικής περιόδου μέσα από τη χρηματοδότηση σχετικών μελετών.

Υπό το πρίσμα αυτό και σε μια παρακινδυνευμένη προσπάθεια συσχετισμού της ελληνικής με την ευρωπαϊκή πραγματικότητα και έχοντας υπ' όψιν ότι

A) τα έργα και οι δράσεις του νέου αναπτυξιακού προγράμματος εξελίσσονται, όπως έχει υπολογισθεί και σχεδιασθεί

B) η διαδικασία υιοθέτησης του επόμενου δημοσιονομικού πλαισίου είναι σε εξέλιξη κι άρα το πεδίο είναι ανοιχτό και δυναμικό/ υπό διαμόρφωση,

θα μπορούσε κανείς να σημειώσει ενδεικτικά τις ακόλουθες αντιστοιχίες ως προς τα προγράμματα και χρηματοδοτικά εργαλεία της ΕΕ:

Δήμοι & Περιφέρειες που έχουν ενταχθεί στην πρόσκληση για τις «**Έξυπνες Πόλεις**» δύναται με βάση την αποκτηθείσα εμπειρία να χρησιμοποιήσουν τα ακόλουθα προγράμματα και χρηματοδοτικά εργαλεία της ΕΕ:

- Πόροι του Κεφαλαίου Δημοσιονομικού Πλαισίου «**Ενιαία Αγορά, Καινοτομία, Ψηφιακή Οικονομία**» – Δράσεις Ψηφιακής Ευρώπης
- **Πρόγραμμα 'Horizon Europe'** – Δράσεις Καινοτομίας και Έρευνας για την Υγεία και το Κλίμα - **Έξυπνες Πόλεις** & ΣΒΑ, όπως πρόγραμμα 'Α. Τρίτσης'
- **Πρόγραμμα Invest EU** – Δράσεις για Βιώσιμες Υποδομές, Καινοτομίες και Ψηφιοποίηση
- **Πρόγραμμα Digital Europe** – Δράσεις για Ψηφιακή Μετάβαση –Κέντρα Ψηφιακής Καινοτομίας στους Δήμους- Digital Innovation Hubs
- **Recovery and Resilience Facility** – Δράσεις στήριξης επενδύσεων & μεταρρυθμίσεων και στους τομείς της πράσινης ανάπτυξης και της ψηφιακής μετάβασης
- **Πρόγραμμα EU4Health** – Νέο Πρόγραμμα Υγείας
- **EU Generation Fund** – δύναμη του πυρός για την άμεση ανταπόκριση της ΕΕ στις συνέπειες της πανδημίας υπέρ της άμβλυνσης των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της υγειονομικής κρίσης και της μείωσης των αποκλίσεων μεταξύ κρατών – μελών ΕΕ
- **Interreg** – Δράσεις έρευνας και καινοτομίας για οικονομική (ΜΜΕ), κοινωνική και περιβαλλοντική (& διαχείριση πόρων) ανάπτυξη
- Πόροι του **Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας** – δήμοι και περιφέρειες είναι δυνητικοί δικαιούχοι – δυνατότητα για διάφορους τομείς

Δήμοι & Περιφέρειες που έχουν ενταχθεί στην πρόσκληση για «**Αστική Αναζωογόνηση**» δύναται με βάση την αποκτηθείσα εμπειρία να χρησιμοποιήσουν τα ακόλουθα προγράμματα και χρηματοδοτικά εργαλεία της ΕΕ:

- Πόροι του Κεφαλαίου Δημοσιονομικού Πλαισίου «**Συνοχή και Αξίες**» – Δράσεις για μείωση περιφερειακών ανισοτήτων & επίτευξη πράσινης Ευρώπης.
- Πόροι του Κεφαλαίου Δημοσιονομικού Πλαισίου «**Φυσικοί Πόροι & Περιβάλλον**»- Δράσεις για το Περιβάλλον /Πράσινη Ανάπτυξη
- Πόροι των **Διαρθρωτικών Ταμείων** και του **Ταμείου Συνοχής**
- **Recovery and Resilience Facility** – Δράσεις στήριξης επενδύσεων & μεταρρυθμίσεων και στους τομείς της πράσινης ανάπτυξης και της ψηφιακής μετάβασης

- **EU Generation Fund** – δύναμη του πυρός για την άμεση ανταπόκριση της ΕΕ στις συνέπειές της πανδημίας υπέρ της άμβλυσης των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της υγειονομικής κρίσης και της μείωσης των αποκλίσεων μεταξύ κρατών – μελών ΕΕ

Δήμοι οι οποίοι έχουν ενταχθεί στην πρόσκληση για τις «ΑΠΕ» δύνανται με βάση την αποκτηθείσα εμπειρία να χρησιμοποιήσουν τα ακόλουθα προγράμματα και χρηματοδοτικά εργαλεία της ΕΕ:

- Πόροι του του Κεφαλαίου Δημοσιονομικού Πλαισίου «**Φυσικοί Πόροι & Περιβάλλον**» - Δράσεις για το Περιβάλλον /Πράσινη Ανάπτυξη
- Πόροι των **Διαρθρωτικών Ταμείων** και του **Ταμείου Συνοχής**
- **Recovery and Resilience Facility** – Δράσεις στήριξης επενδύσεων & μεταρρυθμίσεων και στους τομείς της πράσινης ανάπτυξης και της ψηφιακής μετάβασης
- **EU Generation Fund** – δύναμη του πυρός για την άμεση ανταπόκριση της ΕΕ στις συνέπειές της πανδημίας υπέρ της άμβλυσης των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της υγειονομικής κρίσης και της μείωσης των αποκλίσεων μεταξύ κρατών – μελών ΕΕ

Δήμοι οι οποίοι έχουν αναλάβει **δράσεις απέναντι στην πανδημία** δύνανται με βάση την αποκτηθείσα εμπειρία να χρησιμοποιήσουν τα ακόλουθα προγράμματα και χρηματοδοτικά εργαλεία της ΕΕ:

- Πόροι του Κεφαλαίου Δημοσιονομικού Πλαισίου «**Ανθεκτικότητα, Ασφάλεια και Άμυνα**»
- **Πρόγραμμα Horizon Europe** – Δράσεις Καινοτομίες και Έρευνας για την Υγεία και το Κλίμα & ΣΒΑ
- **Πρόγραμμα RescEU** – Δράσεις του μηχανισμού στο πλαίσιο του Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας της ΕΕ
- **Recovery and Resilience Facility** – Δράσεις στήριξης επενδύσεων & μεταρρυθμίσεων και στους τομείς της πράσινης ανάπτυξης και της ψηφιακής μετάβασης
- **EU Generation Fund** – δύναμη του πυρός για την άμεση ανταπόκριση της ΕΕ στις συνέπειές της πανδημίας υπέρ της άμβλυσης των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της υγειονομικής κρίσης και της μείωσης των αποκλίσεων μεταξύ κρατών – μελών ΕΕ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το νέο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα ΤΑ ‘ Αντώνης Τρίτσης’ αποτελεί Εργαλείο σε τοπικό επίπεδο για την επίτευξη Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής και ταυτόχρονα εχέγγυο για την απόκτηση εμπειρίας και τεχνογνωσίας και τη δημιουργία προϋποθέσεων εμπλοκής των ΟΤΑ της χώρας σε προγράμματα και δράσεις ευρωπαϊκού επιπέδου. Οι ΟΤΑ μέσα από τις παρεχόμενες από το πρόγραμμα δυνατότητες ψηφιοποίησης και εκσυγχρονισμού των υπηρεσιών τους δύνανται να αποκτήσουν καλύτερη οργάνωση, να βελτιώσουν τον τρόπο παροχής υπηρεσιών προς εξυπηρέτηση των πολιτών και τελικά να εξοικειωθούν με τη διαχείριση των προηγμένων λύσεων ευφυούς τεχνολογίας στην καθημερινότητα τους. Η εμπειρία και η εξοικείωση έχουν προστιθέμενη αξία στην αξιοποίηση των χρηματοδοτικών πόρων της ΕΕ και την πραγματοποίηση επενδύσεων για ένα ευοίωνο μέλλον σε εθνικό αλλά και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Οι νομοθετικές πρωτοβουλίες του ΥΠΕΣ, όπως προ-ειπώθηκε, υποστηρίζουν την καινοτομία. Το πρόγραμμα ως εργαλείο κάνει πράξη την καινοτομία κυρίως μέσα από τις έξυπνες πόλεις. Τα βήματα που ακολουθούνται φαίνονται πως είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Αυτό που

απομένει είναι η παρούσα εμπειρία μέσα από το νέο αναπτυξιακό πρόγραμμα της χώρας να συνδυασθεί με την προηγούμενη εμπειρία των ΟΤΑ σε ευρωπαϊκά προγράμματα και εργαλεία, κυρίως ως προς τις συνέργειες. Αυτό είναι κρίσιμης σημασίας στοιχείο διότι στη νέα προγραμματική περίοδο η ανάπτυξη συνεργειών δράσεων αποτελεί διακύβευμα όχι μόνο για τη χρηματοδότηση από τα προγράμματα, όπως ήταν στο παρελθόν, αλλά και για τη χρηματοδότηση από τα Ταμεία. Η συνεργασία εταίρων & φορέων στην ΕΕ αποτελεί συνθήκη *sine qua non* στη νέα προγραμματική περίοδο, προκειμένου να διασφαλιστεί ανταλλαγή εμπειριών και τεχνογνωσίας μεταξύ των εταίρων σε μια 'εξυπνότερη', πιο πράσινη, πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη για τους πολίτες.

Οι προκλήσεις είναι μεγάλες και το ΥΠΕΣ στηρίζει και θα συνεχίσει να στηρίζει την αυτοδιοίκηση, προκειμένου να ανταποκρίνεται σε αυτές και να συμμετέχουν ισότιμα σε ευρωπαϊκό επίπεδο.